

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Lietuvos Respublikos Seimo
Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui

2022-05-10 Nr. SD-
Į 2021-06-10 Nr. Nr. S-2021-3077

DĖL VALSTYBĖS KONTROLĖS AUDITO ATASKAITOJE PATEIKTŲ SIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO SAVIVALDYBIŲ VALDOMOSE ĮMONĖSE

Lietuvos savivaldybių asociacija š. m. balandžio mėnesį apklausė savivaldybes dėl 2021 m. balandžio 6 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-3 „Valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių bei viešųjų įstaigų valdysena“ (toliau – audito ataskaita) pateiktų siūlymų įgyvendinimo. Atsakymus pateikė pusė Lietuvos savivaldybių. Šiame rašte bei pridėtame priede teikiame susistemintą informaciją apie savivaldybių atliktus veiksmus.

1. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Periodiškai įsivertinti poreikį turėti valdomų įmonių ar joms priskirtų funkcijų įgyvendinimo aktualumą ir atsisakyti nepažangios savivaldybių valdomų įmonių teisinės formos (SĮ)“.

Daugelis savivaldybių nurodė, kad neturi valdomų įmonių, kurių teisinė forma – savivaldybės įmonė (toliau – SĮ). Šiaulių rajono, Šilutės rajono, Tauragės rajono, Ukmergės rajono, Vilkaviškio rajono, Jonavos rajono, Anykščių rajono, Druskininkų, Kazlų Rūdos, Šakių rajono, Prienų rajono, Panevėžio miesto, Molėtų rajono, Mažeikių rajono, Lazdijų rajono, Visagino savivaldybėse nėra SĮ.

Visos savivaldybės informavo, kad periodiškai vertina turimų įmonių ir joms priskirtų funkcijų ir įmonės teisinės formos aktualumą, svarsto įmonių veiklos ir finansines ataskaitas.

2. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Įsivertinti dalyvavimo viešųjų įstaigų veikloje tikslingumą, siekiant įsitikinti ar vykdomos veiklos yra susijusios su savivaldybėms priskirtų funkcijų įgyvendinimu“.

Savivaldybių teigimu, visos viešosios įstaigos, kurių veikloje dalyvauja savivaldybės yra susijusios su savivaldybėms priskirtų funkcijų įgyvendinimu. Steigiant ir dalyvaujant viešųjų įstaigų veikloje įsivertinama dalyvavimo įstaigų veikloje tikslingumas, ar įstaigų patvirtintuose įstatuose nurodytos vykdomos veiklos ir funkcijos yra susijusios su savivaldybėms priskirtų funkcijų įgyvendinimu. Įstaigos, kurių funkcijos yra nesusijusios su savivaldybėms priskirtų funkcijų įgyvendinimu, yra likviduojamos.

Pažymime, kad savivaldybėse nuolat vertinama, ar įstaigos vykdo savivaldybių ir valstybės deleguotas funkcijas, ar jų veikla susijusi su strateginiais tikslais, konkrečių paslaugų teikimu ir būtinų visuomenės poreikių patenkinimu, ar paslaugų neteikia kiti subjektai.

Viešųjų įstaigų, kurių savininkės ar dalininkės yra savivaldybės, veiklos analizę dažnai atlieka savivaldybių administracijų skyriai, kuriojantys įstaigų veiklą. Vertinimo rezultatai aptariami su savivaldybės ir savivaldybės administracijos vadovais, o siektinas rezultatas įtraukiamas į savivaldybės strateginį veiklos planą ar kitus planavimo dokumentus.

3. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Patvirtinti savivaldybių valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politikas ir atlikti jų įgyvendinimo stebėseną“.

Savivaldybių teigimu, dividendų tikslinga siekti iš ūkinės–komercinės veiklas vykdančių įmonių. Pelno siekis viešąsias paslaugas teikiančių ir savivaldybės ar Valstybinės

energetikos reguliavimo tarybos nustatytą kainodarą taikančių bendrovių atžvilgiu, prieštarauja siekiams, užtikrinti, kad viešosios paslaugos būtų prieinamos ir kokybiškos. Atsižvelgiant į tai, daugelis rajoninių savivaldybių nurodė, kad nėra pasitvirtinusios savivaldybių valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo tvarkos. O jei savivaldybių įmonės dirba pelningai, dažniausiai gautas pelnas panaudojamas strateginiams bendrovių tikslams siekti ir veiklos tobulinimui.

Dalis savivaldybių nurodė, kad dėl savivaldybės valdomų įmonių skirtingų veiklos sektorių, specifikos ir dauguma atvejų – reguliuojamo pelningumo, bendra valdomų įmonių dividendų skyrimo ir mokėjimo politika ir įgyvendinimo stebėseną bus svarstoma pagal poreikį.

4. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Įsivertinti vidaus sandorių sudarymo apimtis su valdomomis įmonėmis, kai atitinkamas paslaugas galima įsigyti iš privačių tiekėjų konkurencingomis procedūromis“.

Savivaldybės pažymi, kad toks įsivertinimas vykdomas periodiškai, vertinant savivaldybės valdomų įmonių veiklos efektyvumą. Dalis savivaldybių nurodė, kad jos išvis nesudaro vidaus sandorių arba jų apimtis yra labai maža. Priede pateikta detalesnė informacija dėl vidaus sandorių praktikos taikymo savivaldybėse.

5. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Stiprinti kolegialių organų sudarymą įtraukiant ne mažiau nepriklausomų kolegialių organų narių nei reikalauja teisės aktai“.

Sudarant savivaldybių valdomų įmonių kolegialius valdymo organus yra vadovaujamosi visais galiojančiais teisės aktais, taip pat patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“. Savivaldybių teigimu, savivaldybių valdomose įmonėse sudaryti kolegialūs organai, į juos įtraukiant nepriklausomus narius, atitinka teisės aktų reikalavimus. Savivaldybės taip pat informavo, kad kai kuriose jų valdomose įmonėse kolegialūs organai nesudaryti dėl tam tikrų priežasčių (savivaldybių argumentai pateikti priede).

6. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Inicijuoti kolegialių organų narių privačių interesų deklaravimo ir informacijos apie šiuos organus viešinimo interneto svetainėse vidaus kontrolės procedūrų sustiprinimą“.

Savivaldybės pabrėžia, kad esamos kolegialių organų narių privačių interesų deklaravimo ir informacijos apie šiuos organus viešinimo interneto svetainėse vidaus kontrolės procedūros pakankamos. Kolegialių organų nariai deklaruoja privačius interesus, šios deklaracijos yra viešai prieinamos. Be to, savivaldybių administracijų atsakingi darbuotojai informuoja naujai išrinktus kolegialių organų narius apie privačių interesų deklaravimą, aktualius teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų interesų deklaravimą, pakeitimus, nuolat peržiūri kolegialių valdymo organų narių privačių interesų deklaracijas.

PRIDEDAMA:

1. Informacija apie savivaldybių atliktus veiksmus dėl valstybės kontrolės siūlymų įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse, 7 lapai.

Direktorė

Roma Žakaitienė

Dovilė Sujetaitė, tel. 8 613 48251, dovile.sujetaite@lsa.lt

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366, el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

PRIEDAS.

1. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Periodiškai įsivertinti poreikį turėti valdomų įmonių ar joms priskirtų funkcijų įgyvendinimo aktualumą ir atsisakyti nepažangios savivaldybių valdomų įmonių teisinės formos (SĮ)“.

Žemiau teikiame kai kurių savivaldybių pateiktą išsamesnę informaciją dėl pirmojo siūlymo įgyvendinimo.

Šiaulių miesto savivaldybė turi vieną SĮ – SĮ „Šiaulių oro uostas“. Pagal teisės aktus ši SĮ yra priskirta nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kategorijai, dėl šios priežasties, svarstymų keisti įmonės teisinę formą – nėra. Šiaulių miesto savivaldybė taip pat informavo, kad poreikis turėti valdomų įmonių su joms priskirtomis funkcijomis periodiškai vertinamas. 2019 m. rugsėjo 5 d. priimtas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 5 d. sprendimas Nr. T-340 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybei nuosavybės teise priklausančių uždarnosios akcinės bendrovės Pabalių turgaus akcijų įtraukimo į privatizavimo objektų sąrašą“, kuriame bendrovė įtraukta į privatizuojamų objektų sąrašą. Šiuo metu vykdomos privatizavimo procesui reikalingos procedūros.

Tauragės rajono savivaldybė informavo, kad šiuo metu į privatizuojamų objektų sąrašą yra įtrauktos dvi Tauragės rajono savivaldybės valdomos įmonės: UAB „Tauragės butų ūkis“ ir UAB „Dunokai“.

Jonavos rajono savivaldybė nurodė, kad nuosavybės teise valdo 5 uždariasias akcines bendroves, iš kurių keturių vykdomos funkcijos yra susijusios su viešosiomis paslaugomis: vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas, šilumos gamyba ir tiekimas, viešasis susisiekimas vietiniais maršrutais, atliekų tvarkymas, daugiabučių namų administravimas (vienintelis administratorius Savivaldybėje), savivaldybės būsto fondo administravimas ir kitos komunalinės paslaugos. Vienintelės bendrovės UAB „Jonavos knyga“ veikla gali būti vertintina dėl poreikio šias paslaugas valdyti savivaldybei ir toks vertinimas atliekamas periodiškai, bet kol kas sprendimai dėl šios veiklos perleidimo verslui nepriimti dėl aktyvaus bendrovės dalyvavimo socialinėje savivaldybės politikoje, suformuotų gyventojų įpročių ir gyventojų palaikymo šios veiklos tęstinumui. Nuolat stebima rinka ir šią bendrovę planuojama privatizuoti, įsitikinus, kad kultūrinės knygyno veiklos gyventojams nepristigs ir ji galės būti pakeista privačiomis verslo iniciatyvomis.

Kauno miesto savivaldybė šiuo metu yra dviejų juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra SĮ, savininkė (Kauno SĮ „Kapinių priežiūra, Kauno SĮ „Kauno planas“). Įvertinus šių juridinių asmenų 2021 metais atliekamas funkcijos, veiklos apimtis ir specifiką, veiklos rezultatus ir finansinę padėtį ir valdyseną, nenustatyta poreikio keisti įmonių teisinę formą.

Kelmės rajono savivaldybės taryba 2021 m. lapkričio 25 d. priėmė sprendimą Nr. T-375 nutraukti SĮ „Kelmės knygynas“ veiklą. Šiuo metu atliekamos likvidavimo procedūros.

Vilniaus rajono savivaldybė valdo tik vieną savivaldybės įmonę, kuri vykdo savivaldybės savarankiškas funkcijas pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 33 punktą. Nėra poreikio atsisakyti savivaldybės įmonės teisinės formos. Valdymo ir funkcijų atlikimo prasme SĮ atitinka lūkesčius.

Kauno rajono savivaldybės valdomų įmonių poreikis yra įvertintas ankstesniais metais, kai savivaldybėje veikė keletas SĮ. Įmonės buvo reorganizuotos (jas sustambinant) ir šiuo metu veikia dvi uždarnosios akcinės bendrovės savarankiškosioms savivaldybių funkcijoms – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, šilumos tiekimo (Vietos savivaldos įstatymo 6

straipsnio 30 punktą), vykdyti. Viena bendrovė teikia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas, kita – tiekia šilumą ir kitas paslaugas.

Vilniaus miesto savivaldybė informavo, kad atlikus valdomų savivaldybės įmonių teisinės formos vertinimus, 2021 m. gruodžio 8 d. administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-3109/21 pakeistas vienos SĮ statusas – nuspręsta Vilniaus miesto SĮ „Vilniaus planas“ pertvarkyti į uždaryją akcinę bendrovę. 2022 m. kovo 31 d. užbaigtas pertvarkymo procesas.

Alytaus miesto savivaldybė periodiškai įsivertina savo valdomų įmonių ir joms priskirtų funkcijų įgyvendinimo aktualumą. Savivaldybė turi vieną savo valdomą įmonę, t. y., SĮ „Alytaus telekinas“ ir jos teisinės formos šiuo metu keisti neplanuojama.

Klaipėdos miesto savivaldybėje 2021 m. pertvarkyta SĮ „Debrecono vaistinė“ į uždaryją akcinę bendrovę, daugiau įmonių su SĮ teisine forma savivaldybės valdomų įmonių portfelyje nėra.

Palangos miesto savivaldybė turi vieną savivaldybės įmonę – SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“. Ši įmonė buvo įsteigta vadovaujantis Šventosios jūrų uosto įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, todėl neplanuojama SĮ pertvarkyti į kitos teisinės formos juridinį asmenį.

Telšių rajono savivaldybė informavo, kad savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 m. (patvirtintame Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T1-5 „Dėl Telšių rajono savivaldybės 2022-2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“) numatė savivaldybės įmonių valdymo modernizavimą, kuriam įgyvendinti suformuoti 2 uždaviniai: savivaldybės įmonių valdymo struktūros efektyvumo didinimas bei savivaldybės įmonių veiklos ekonominio naudingumo didinimas ar diegimas.

2. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Įsivertinti dalyvavimo viešųjų įstaigų veikloje tikslumą, siekiant įsitikinti ar vykdomos veiklos yra susijusios su savivaldybės priskirtų funkcijų įgyvendinimu“.

Teikiame keletą konkrečių savivaldybių veiksmų, įgyvendinant audito ataskaitoje pateiktą siūlymą.

Kauno rajono savivaldybė įvertina viešųjų įstaigų, kuriose dalyvauja, tikslumą ir 2022 m. planuojama likviduoti dvi viešąsias įstaigas.

Anykščių rajono savivaldybė įsivertino dalyvavimo viešųjų įstaigų veikloje tikslumą. Nustačius, kad viešosios įstaigos veiklos nesusijusios su savivaldybei priskirtų funkcijų įgyvendinimu, 2021 metais priimtas sprendimas vienos viešosios įstaigos dalininko įnašą parduoti.

Įvertinus LR valstybės kontrolės 2017 m. balandžio 25 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2017-P-10-9-11 „Ar valstybės ir savivaldybių dalyvavimas valdant viešąsias įstaigas užtikrina naudą visuomenei“ pateiktas rekomendacijas Kauno miesto savivaldybėje 2017 m. birželio mėn. buvo atliktas visų viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė buvo savivaldybė, reikalingumo vertinimas, siekiant optimizuoti viešųjų įstaigų, kurių veikloje buvo dalyvaujama, portfelį ir jo valdymą, atsisakant neefektyvių ir nebūtinų viešųjų įstaigų. Viešųjų įstaigų reikalingumas buvo vertinamas atsižvelgiant į šiuos kriterijus: įtaka visuotiname dalininkų susirinkime (balsų skaičius); bendra dalininkų įnašų suma ir savivaldybės dalis joje; valstybės ar Savivaldybės perduotas valdyti turtas; įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos projektus, kuriems gautas finansavimas; veiklos tęstinumas, perspektyvos ir svarba Kauno miesto savivaldybei; savivaldybės skiriamos lėšos viešajai įstaigai. Atsižvelgiant į atliktos analizės rezultatus, savivaldybėje buvo priimti sprendimai dėl viešųjų įstaigų dalininko teisių pardavimo, įstaigų sujungimo, likvidavimo, pertvarkymo į biudžetines įstaigas, todėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra Kauno miesto savivaldybė, sumažėjo nuo 41 (2017-12-31) iki 23 (2021-12-31).

Lazdijų rajono savivaldybės taryba, tarybos šakiniai komitetai, kasmet svarstydami viešųjų įstaigų veiklos atskaitas, vertina įstaigų veiklą, veiklos rezultatus ir veiklos tikslumą. Informuojame, kad Lazdijų rajono savivaldybės taryba 2020 m. gruodžio 18 d. priėmė sprendimą Nr. 5TS-601 „Dėl viešosios įstaigos Nemuno Euroregiono Marijampolės biuro likvidavimo“.

Mažeikių rajono savivaldybė yra 8 viešųjų įstaigų dalininkė. 2020-2022 m. atlikti veiksmai dėl galimai veiklos nevykdančių 3 viešųjų įstaigų:

1. VšĮ „Mažeikių sporto centras“ statusas bankrutavęs. Bankroto byla iškelta 2013-04-15 Šiaulių apygardos teismo nutartimi, 2016-02-11 Šiaulių apygardos teismo sprendimu pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto. 2022-01-26 Šiaulių apygardos teismas priėmė sprendimą pripažinti, kad bankrutavusios viešosios įstaigos veikla pasibaigė. Sprendimas apskųstas. Pagal nemokumo administratorės 2022-03-07 teiktą atsakymą į siųstą paklausimą, viešoji įstaiga Mažeikių sporto centras tikėtina 2022 m. gegužės mėn. bus išregistruotas iš Juridinių asmenų registro.

2. Mažeikių rajono savivaldybės administracija, įvertinusi tai, kad VšĮ „Žemaičių bendruomenės fondas“ teikia Juridinių asmenų registrai steigėjų visuotiniuose susirinkimuose nepatvirtintą metinę finansinę atskaitomybę, persiuntė surinktą informaciją VMI prie LR FM su prašymu atlikti kontrolės veiksmus. Gautas atsakymas, kad bus inicijuoti stebėsenos veiksmai, apie kurių rezultatus VMI prie LR FM įsipareigojo pateikti Mažeikių rajono savivaldybės administracijai.

3. Dėl VšĮ „Mažeikių mokslo ir technologijų centras“ Mažeikių rajono savivaldybės administracija raštu dėl juridinio asmens likvidavimo juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva kreipėsi į VĮ „Registrų centras“ inicijuoti juridinio asmens likvidavimo procedūrą, kadangi VšĮ atitinka civilinio kodekso 2.70 straipsnio 1 dalies aplinkybes. 2022-01-20 duomenimis VšĮ išregistruota iš Juridinių asmenų registro pagal civilinio kodekso 2.70 straipsnį.

Įvertinusi dalyvavimo viešųjų įstaigų veikloje tikslingumą, Molėtų rajono savivaldybės taryba 2020 m. lapkričio 3 d. priėmė sprendimą Nr. B1-276 „Dėl Molėtų rajono savivaldybei priklausančių viešosios įstaigos „Euroregiono Ežerų kraštas direktorato biuro“ dalininko teisių pardavimo“.

Šakių rajono savivaldybėje dalyvavimo viešųjų įstaigų veikloje tikslingumas vertinamas analizuojant įstaigų metines veiklos ir finansines ataskaitas. Savivaldybė siekia atsisakyti dalyvavimo dviejose įstaigose, kurių veikla nėra susijusi su savivaldybei priskirtų funkcijų įgyvendinimu.

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. spalio 14 d. įsakymo Nr. 30-2630/19 „Dėl Bendrovių, įmonių ir įstaigų sąrašo tvirtinimo ir jo viešinimo“ 2.3. p. savivaldybės administracijos padaliniai, kuruojantys viešąsias įstaigas įpareigoti mažiausiai vieną kartą per metus atlikti viešųjų įstaigų, kuriose savivaldybė turi mažumos dalį, analizę, siekiant nustatyti, ar visuomenei naudinga ir savivaldybei būtina likti šių įstaigų dalininke. Atlikus analizę, buvo atsisakyta dalininko teisių keliose įstaigose.

3. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Patvirtinti savivaldybių valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politikas ir atlikti jų įgyvendinimo stebėseną“.

Teikiame keletą konkrečių savivaldybių atvejų dėl dividendų politikos jų įmonėse.

Dividendų už Šiaulių miesto savivaldybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas skyrimo ir mokėjimo politika patvirtinta 2022 m. kovo 14 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-436.

Kauno miesto savivaldybė informavo, kad teisės aktai dėl Kauno miesto savivaldybės valdomų bendrovių dividendų mokėjimo rengiami atsižvelgiant į Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatas. Jų įgyvendinimo stebėseną atlieka Kauno miesto savivaldybės valstybės tarnautojai, atsakingi už juridinių asmenų valdymą.

Dividendai yra vienas iš Klaipėdos miesto savivaldybės, kaip SVĮ akcininkės, lūkesčių raštuose nustatomų finansinių rodiklių, įtvirtinant kiekvienai SVĮ atitinkamą šio rodiklio siektiną reikšmę, atsižvelgiant į įmonės specifiką, finansinę būklę, veiklos rezultatus, investicijų poreikį ir pan. Atitinkamai SVĮ dividendus numato savo strateginiuose planuose, pagal juos Savivaldybė SVĮ planuojamas reikšmes įtraukia į Savivaldybės biudžeto planą, tad užtikrinant šio plano vykdymą, neišvengiamai užtikrinama dividendų skyrimo ir mokėjimo stebėseną, taip pat Savivaldybė kasmet atlieka SVĮ nustatytų tikslų pasiekimo vertinimą, pagal kurį bus svarstoma dėl galimybės SVĮ vadovams būti renkamiems antrai kadencijai. Bendra dividendų politika kol kas neformuojama, nes sudėtinga būtų tuos pačius principus pritaikyti visoms SVĮ.

Jonavos rajono savivaldybė dividendų siekia iš vienos valdomos bendrovės ir tai numato lūkesčių rašte. Turėti atskirą dividendų politiką, valdant tik 5 bendroves, iš kurių tik vienai keliami dividendų lūkesčiai, yra netikslinga.

Šakių rajono savivaldybės valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politikos nėra patvirtintos. Dividendų rodiklis daliai įmonių yra nustatytas savivaldybės lūkesčių raštuose.

Dividendų skyrimo ir mokėjimo procedūros nustatytos Kelmės rajono savivaldybės įmonių įstatuose ir tvirtinami kartu su metinėmis finansinėmis ataskaitomis administracijos direktoriaus įsakymu, nurodant konkrečią mokamą dividendų sumą.

Atsižvelgiant į tai, kad reikalinga platesnė diskusija, Lazdijų rajono planuoja parengti ir teikti tvirtinti savivaldybių valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politikas bei atlikti jų įgyvendinimo stebėseną per 2022 metus.

Šilutės rajono savivaldybė iki 2022 m. liepos 31 d. planuojama parengti savivaldybės valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašus ir atlikti jų įgyvendinimo stebėseną.

Vilkaviškio rajono savivaldybės valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politika šiuo metu yra rengiama.

Vadovaujantis gero valdymo principais, planuojama iki 2022 metų pabaigos patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės valdomų bendrovių dividendų skyrimo ir mokėjimo politikas.

Mažeikių rajono savivaldybė 2019 m. liepos 8 d. raštais 5 savivaldybės valdomoms bendrovėms pateikė lūkesčių raštus bendrovės veiklos kryptims, nurodė keliamus tikslus, finansinių ir veiklos efektyvumo rodiklių pasiekimo bei veiklos principus. Lūkesčių rašte nurodyti siektini veiklos rodikliai buvo peržiūrėti ir pakeisti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T1-307 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės valdomų įmonių strategijų sudarymo, veiklos tikslų nustatymo, veiklos rezultatų vertinimo, vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Tvirtinant siektinus rodiklius dividendų rodiklio buvo atsisakyta, įvertinus tai, kad Bendrovės dalį paskirstytino pelno skirs investicijoms ir nuostolių padengimui.

4. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Įsivertinti vidaus sandorių sudarymo apimtis su valdomomis įmonėmis, kai atitinkamas paslaugas galima įsigyti iš privačių tiekėjų konkurencingomis procedūromis“.

Druskininkų, Joniškio rajono, Tauragės rajono, Klaipėdos rajono, Lazdijų rajono, Alytaus miesto, Mažeikių rajono, Kalvarijos, Šilutės rajono savivaldybės nėra sudariusios vidaus sandorių.

Anykščių rajono savivaldybė yra sudariusi vieną vidaus sandorį dėl Anykščių rajono gatvių apšvietimo, viešųjų teritorijų priežiūros ir atliekų tvarkymo.

Visagino savivaldybėje sudarytas vienas vidaus sandoris dėl viešosios paslaugos atliekų tvarkymo teikimo su savivaldybės valdoma uždara akcine bendrove.

Kazlų Rūdos savivaldybė sudariusi tik vieną sandorį su UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“ dėl viešosios paslaugos gatvių, teritorijų priežiūros ir valymo Kazlų Rūdos savivaldybėje sutarties sudarymo.

Klaipėdos miesto savivaldybėje šiuo metu yra galiojantis tik vienas vidaus sandoris.

Palangos miesto savivaldybė yra sudariusi vidaus sandorį su viena savivaldybės valdoma įmone UAB „Palangos komunalinis ūkis“ dėl miesto tvarkymo.

Prienų rajono savivaldybėje nuo 2019 m. sudarytas tik vienas vidaus sandoris su UAB „Prienų butų ūkis“.

Molėtų rajono savivaldybė, įsivertinusi paslaugų apimtį ir pobūdį, sudarė du vidaus sandorius.

Vilkaviškio rajono savivaldybė yra sudariusi vidaus sandorius su dviem valdomomis uždarosiomis akcinėmis bendrovėmis, prieš tai gavusi Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimą.

Šakių rajono savivaldybėje su valdomomis įmonėmis vidaus sandoriai iki šiol nebuvo sudaromi. 2022 m. priimtas sprendimas sudaryti vidaus sandorį dėl keleivių vežimo vietiniais priemiestiniais reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais po to, kai paslaugų įsigijimo iš privačių tiekėjų konkurencingos procedūros užsitęsė keletą metų.

Šiaulių miesto savivaldybė turi vieną vidaus sandorį su UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“ dėl Šiaulių miesto teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo paslaugų. Vidaus sandoris sudarytas siekiant Šiaulių miesto savivaldybei nuosavybės teise priklausantį vakuuminių gatvių valymo ir plovimo įrenginį (mašiną) Iveco/150Esu vakuumine šlavimo įranga Johnston Sweepers VT652, įsigytą naudojant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamo projekto „Aplinkos oro kokybės gerinimas Šiaulių mieste“ įgyvendinimo metu pagal 2019-05-17 pirkimo–pardavimo sutartį Nr. SŽ-558, perduoti pagal patikėjimo sutartį 10 metų UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“ savarankiškosios savivaldybės funkcijos įgyvendinimui – savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimui (LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 32, 36 punktai). Perdavimo tikslas - užsitikrinti mažesnę paslaugos kainą bei mašinos priežiūrą patikėti savivaldybės valdomai įmonei.

Šiaulių rajono savivaldybė 2020 m. įsivertino, kad perkant viešojo pirkimo būdu keleivių vežimo vietiniais (priemiestinio ir Kuršėno miesto) reguliaraus susiekimo autobusų maršrutais ir savivaldybės seniūnijų teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo paslaugas būtų neįmanoma užtikrinti šių paslaugų teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo. Atlikus analizę dėl savivaldybės teritorijos maršrutų bendros ridos, keleivių srautų ir įvertinus bendrovės galimybes kokybiškai savivaldybės administracijai teikti šias paslaugas, tiesiogiai susijusias su savivaldybės savarankiškais funkcijomis dėl keleivių vežimo bei tai, kad UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“ nepertraukiamai teikia savivaldybės seniūnijų teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo paslaugas ir įvertinus tai, kad su šiomis įmonėmis sudarius vidaus sandorius bus išsaugotos darbo vietos savivaldybės teritorijos gyventojams, 2020 m. buvo sudaryti vidaus sandoriai su UAB „Kuršėnų autobusų parkas“ 1/3 maršrutų, kuriuose vežėjas teikia keleivių pavežėjimo paslaugas ir su UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“ (visa apimtimi).

Kauno rajono savivaldybė konkurso būdu buvo parinkusi privatų šilumos tiekėją šilumos tiekimo paslaugoms teikti daliai švietimo ir kultūros įstaigų, tačiau parinktas šilumos tiekėjas nevykdė sutarties sąlygų, neatliko numatytų investicijų. Atsižvelgusi į tai, savivaldybė nutraukė sutartį, sudarytą su privačiu šilumos tiekėju ir sudarė vidaus sandorius su savivaldybės valdoma įmone dėl šilumos tiekimo.

Vidaus sandoriai tarp Kauno miesto savivaldybės administracijos ir jos valdomų įmonių yra sudaryti laikantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintų nuostatų. Visa informacija apie Kauno miesto savivaldybės sudarytus vidaus sandorius (tame tarpe jų sudarymo datas, galiojimą, vertes, objektus, perkamas paslaugas ir pan.) yra viešai skelbiama Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje CVP IS, su 2010–2021 m. sudarytų vidaus sandorių ataskaita skelbiama Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapyje, adresu <https://vpt.lrv.lt/lt/vidaussandoriai-2010-2021-m> (ataskaitoje galima analizuoti 2010–2021 m. laikotarpiu sudarytų vidaus sandorių apimtį pagal pirkimų vykdytojus, jų kontroliuojamus subjektus, su kuriais buvo sudarytos sutartys ir vidaus sandorių objektus).

Vilniaus miesto savivaldybė periodiškai įsivertina sudaromų vidaus sandorių skaičių, nes savivaldybės administracijos uždaviniuose iškeltas tikslas – bent 30 proc. sumažinti užsakymų skaičių, kurie šiuo metu perkami iš savivaldybės valdomų įmonių pagal vidaus sandorius.

5. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Stiprinti kolegialių organų sudarymą įtraukiant ne mažiau nepriklausomų kolegialių organų narių nei reikalauja teisės aktai“.

Druskininkų, Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Tauragės rajono, Vilkaviškio rajono, Vilniaus rajono, Klaipėdos miesto, Kauno miesto, Lazdijų rajono, Prienų rajono, Vilniaus miesto, Visagino savivaldybės nurodė, kad jų valdomose įmonėse sudaryti kolegialūs organai, įtraukiant nepriklausomus narius, atitinka teisės aktų reikalavimus.

Klaipėdos rajono, Jonavos rajono, Palangos miesto, Molėtų rajono, Anykščių rajono, Šakių rajono, Kazlų Rūdos, Ukmergės rajono savivaldybės informavo, kad jų valdomose bendrovėse kolegialūs organai nėra sudaryti dėl žemiau pateiktų priežasčių.

Jonavos rajono savivaldybė, vertindama valdomų bendrovių dydį, pasirinko bendrovių valdymo politiką, neformuojant jose kolegialių valdymo organų. Bendrovių vadovai atsiskaito tiesiai akcijų valdytojui ir įgyvendina tiesiogines akcijų valdytojo keliamas užduotis. Viešosiose įstaigose kolegialūs organai formuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

Anykščių rajono savivaldybės valdomose bendrovėse kolegialūs organai nesudaromi. Kolegialūs organai – stebėtojų tarybos sudaromos tik sveikatos priežiūros viešosiose įstaigose.

Šakių rajono savivaldybės valdomose įmonėse kolegialūs valdymo organai nesudaromi, nes minėtos įmonės nėra laikomos viešojo intereso įmonėmis pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatas. Viešosiose asmenų sveikatos priežiūros įstaigose kolegialūs priežiūros organai (stebėtojų tarybos) sudaromi pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Palangos miesto savivaldybėje yra 4 uždarnosios akcinės bendrovės, kurių savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip $\frac{1}{2}$ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime (UAB „Palangos vandenys“, UAB „Palangos šilumos tinklai“, UAB „Palangos komunalinis ūkis“ ir UAB „Palangos Klevas“). Šiose akcinėse bendrovėse kolegialūs organai (valdyba, stebėtojų taryba) nesudaryti, nes minėtos bendrovės pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą nepriskirtos viešojo intereso įmonėms, tai yra, neatitinka Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 3 dalies kriterijų.

Kauno rajono savivaldybės valdomose bendrovėse kolegialūs organai nėra sudaryti. Bendrovės atitinka mažos ir vidutinės įmonės kategorijas. Bendrovių veiklą aktyviai prižiūri Savivaldybės administracijos direktorius. Be to, mažesnėms įmonėms kolegialių organų išlaikymo išlaidos būtų ir papildomos išlaidos.

Klaipėdos rajono savivaldybė turi tik kelias valdomas įmones, atsižvelgiant į įstatuose numatytą reglamentavimą kolegialūs organai nėra sudaromi.

VšĮ „Kazlų Rūdos turizmo ir verslo informacijos centras“ kolegialių valdymo organų neturi. VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras turi stebėtojų tarybą, kuri patvirtinta Savivaldybės tarybos 2020-12-17 sprendimu Nr. TS-287, stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“ turi valdybą, kuri patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-10-01 įsakymu Nr. AT-563, valdybą sudaro trys nariai.

Alytaus miesto savivaldybė pateikė šią informaciją: UAB „Alytaus butų ūkis“, UAB „Dzūkijos vandenys“, UAB „Alytaus šilumos tinklai“, UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras. UAB „Alytaus butų ūkis“ neturi kolegialaus organo, o UAB „Dzūkijos vandenys“, UAB „Alytaus šilumos tinklai“, UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras turi kolegialius valdymo organus – valdybas. UAB „Dzūkijos vandenys“, UAB „Alytaus šilumos tinklai“ nepriklausomi valdybos nariai sudaro daugiau kaip pusę kolegialaus valdymo organo narių. UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras nepriklausomų valdybos narių neturi, tačiau bendrovėje planuojama naikinti valdybą.

6. Dėl audito ataskaitoje pateikto siūlymo „Inicijuoti kolegialių organų narių privačių interesų deklaravimo ir informacijos apie šiuos organus viešinimo interneto svetainėse vidaus kontrolės procedūrų sustiprinimą“.

Alytaus miesto savivaldybė atkreipia dėmesį į tai, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nurodytos asmenų grupės, kurioms yra prievolė deklaruoti privačius interesus. Įstatyme be kita ko nurodyta, kad savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų viešojo sektoriaus subjektų ir juridinių asmenų, kuriuose dirba deklaruojantys asmenys, vadovai ar jų įgalioti asmenys informuoja į pareigas renkamus, priimamus ir skiriamus asmenis ir asmenis, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus kitais pagrindais, apie pareigą pateikti deklaraciją.

Apie pareigą savivaldybės valdomų bendrovių kolegialių organų nariams deklaruoti privačius interesus primena ir deklaracijų pateikimą kontroliuoja bendrovių vadovai. Informacija apie savivaldybės valdomų bendrovių kolegialių organų narių privačių interesų deklaracijų pateikimą bendrovių interneto svetainėse nėra viešinama, kadangi ši informacija yra prieinama Privačių interesų registre (PINREG) (registro valdytojas ir tvarkytojas Vyriausioji tarnybinės etikos komisija).

Kauno miesto savivaldybės valstybės tarnautojai, atsakingi už juridinių asmenų valdymą, informuoja naujai išrinktus šių organų narius apie privačių interesų deklaravimą, aktualius teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų interesų deklaravimą, pakeitimus, nuolat peržiūri Kauno miesto savivaldybės valdomų įmonių kolegialių valdymo organų narių privačių interesų deklaracijas.

Anykščių rajono savivaldybė inicijuos sveikatos priežiūros kolegialių organų narių privačių interesų deklaravimo ir informacijos viešinimo interneto svetainėse vidaus kontrolės procedūrų stiprinimą.

Joniškio rajono savivaldybės taip pat planuoja inicijuoti įstaigų, kurių steigėja yra Joniškio rajono savivaldybė, kolegialių organų informacijos interneto svetainėse vidaus kontrolės procedūrų stiprinimą.

Klaipėdos miesto savivaldybė SVĮ lūkesčių raštuose yra nustačiusi skaidrumo lūkestį, pažymint, kad įmonės interneto svetainėje turi būti atskleidžiama Skaidrumo gairėse nustatyta visa privaloma skelbti informacija, taip pat ir apie kolegialius organus. Didžiąja apimtimi SVĮ šį lūkestį įgyvendina. Taip pat savivaldybės administracijos direktoriaus metiniame susitikime su SVĮ kolegialių organų pirmininkais buvo akcentuota, vėliau ir raštu įtvirtinta, kad kolegialių organų nariai privalo užtikrinti privačių interesų deklaravimą, pasikeitus aplinkybėms, kolegialių organų nariai turėtų savalaikiai informuoti kolegialaus organo pirmininką apie atnaujintus (papildytus, pakeistus) duomenis privačių interesų deklaracijoje. Proceso valdymą turi organizuoti kolegialių organų pirmininkai.

Vilniaus miesto savivaldybė informavo, kad savivaldybės administracijos Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyrius vykdo savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtų įmonių ir įstaigų vadovų privačių interesų deklaravimo kontrolę. Priimant nepriklausomus kolegialių organų narius kandidatams keliama nepriekaištingos reputacijos, nepriklausomumo ir sąžiningumo reikalavimų kriterijai. Kandidatai, norintys dalyvauti atrankoje, pildo nepriekaištingos reputacijos, nepriklausomumo ir sąžiningumo deklaracijas. Siekiant sustiprinti kolegialių organų narių privačių interesų deklaravimo vidaus kontrolės procedūras, ketinama sistemiškai tikrinti kolegialių organų deklaracijų duomenis.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos savivaldybių asociacija, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius (2022-05-10 14:58:18)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LSA Dėl Valstybės kontrolės siūlymų įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-10 Nr. (3)-SD-303
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-05-10 Nr. G-2022-4168
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ROMA ŽAKAITIENĖ, Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-10 10:31:59 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-08 14:59:00–2022-10-08 14:59:00
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-10 11:44:32 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 10:34:07–2025-02-27 10:34:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.2.0.v20160131-6968)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-05-10 14:58:18)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-10 14:58:18 atspausdino Vilma Keidūnė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-